

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่						
ผู้เขียน	นายสุพัฒน์ สัมป่อย						
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร						
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	<table border="0"> <tr> <td>รองศาสตราจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย</td> <td>ประธานกรรมการ</td> </tr> <tr> <td>รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>รองศาสตราจารย์ สุทัศน์ จุลศรีไคววัล</td> <td>กรรมการ</td> </tr> </table>	รองศาสตราจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	ประธานกรรมการ	รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ	รองศาสตราจารย์ สุทัศน์ จุลศรีไคววัล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	ประธานกรรมการ						
รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ						
รองศาสตราจารย์ สุทัศน์ จุลศรีไคววัล	กรรมการ						

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูกและผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูกท้อ 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้เป็นเกษตรกรผู้ปลูกท้อในบ้านขุนวาง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 128 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และค่าทดสอบที

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกท้อที่ต้องการขยายพื้นที่ มีอายุเฉลี่ย 47.77 ปี ผู้นำครอบครัวเป็นผู้ชายทั้งหมด เกษตรกรร้อยละ 31.8 ไม่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์การปลูกท้อเฉลี่ย 8.82 ปี มีขนาดพื้นที่ปลูกท้อ โดยเฉลี่ย 4.07 ไร่ต่อครัวเรือน มีพื้นที่ครองเฉลี่ย 8.16 ไร่ต่อครัวเรือน มีสมาชิกในครัวเรือน โดยเฉลี่ย 7.09 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย จำนวน 4.59 คน และมีแรงงานในสวนท้อเฉลี่ย จำนวน 4.6 คน มีรายได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 57,000 บาทต่อปี รายได้จากการปลูกท้อเฉลี่ย 24,272.73 บาทต่อปี ซึ่งราคาท้อเฉลี่ย 68.33 บาทต่อกิโลกรัมในปีที่ผ่านมา รายได้จากการเกษตรอื่นเฉลี่ย 33,488.37 บาทต่อปี และเป็นรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 79,500 บาท พี่ชหลักของเกษตรกรคือ เบญจมาศ เกษตรกรเคยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวงขุนวาง เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่(ขุนวาง) และเคยหารือกับบุคคลดังกล่าวในการได้รับข่าวสาร

ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรได้รับข่าวสารจากสื่อวิทยุ และโทรทัศน์นานๆ ครั้งร้อยละ 95.5

เกษตรกรผู้ปลูกท้อไม่ต้องการขยายพื้นที่ มีอายุเฉลี่ย 47.78 ปี ผู้นำครอบครัวเป็นผู้ชายทั้งหมด เกษตรกรร้อยละ 39.6 ไม่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์การปลูกท้อเฉลี่ย 9.49 ปี มีขนาดพื้นที่ปลูกท้อ โดยเฉลี่ย 3.30 ไร่ต่อครัวเรือน มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 9.2 ไร่ต่อครัวเรือน มีสมาชิกในครัวเรือน โดยเฉลี่ย 8.54 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย จำนวน 6 คน และมีแรงงานในสวนท้อเฉลี่ย จำนวน 5.95 คน มีรายได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 62,285.71 บาทต่อปี รายได้จากการปลูกท้อเฉลี่ย 16,630.95 บาทต่อปี ซึ่งราคาท้อเฉลี่ย 68.33 บาทต่อกิโลกรัมในปีที่ผ่านมา รายได้จากการเกษตรอื่นเฉลี่ย 45,940.48 บาทต่อปี และเป็นรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 60,521.74 บาท พืชหลักของเกษตรกรคือ เบญจมาศ เกษตรกรเคยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวงขุนวาง เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) และเคยหารือกับบุคคลดังกล่าวในด้านปัญหาของการเพาะปลูกท้อ การได้รับข่าวสารของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรได้รับข่าวสารสื่อวิทยุ นานๆ ครั้งร้อยละ 97.6

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจในการไม่ต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูกท้อ ได้แก่ การได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.01 ประเด็นปัญหาที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจไม่ต้องการขยายพื้นที่คือ ประเด็นความพอเพียงของเงินทุนที่มีอยู่ และความยุ่งยากในการดูแลรักษา

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูก และผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ความพอเพียงของเงินลงทุนที่มีอยู่ ความรู้เกี่ยวกับการปลูกท้อ ประสบการณ์ในการปลูกท้อ เจ้าหน้าที่สนับสนุน รายได้จากท้อ ราคาท้อ มีแหล่งสินเชื่อ จำนวนแรงงานในครัวเรือน ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ถือครอง ความเหมาะสมของสภาพอากาศ และต้นทุนการผลิต

ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อที่สำคัญได้แก่ 1)การไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย 2)ราคาท้อไม่แน่นอน และ3)การไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ส่วนปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อที่สำคัญได้แก่ 1)สภาพดินและอากาศไม่เหมาะสมต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูก 2)ไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย และ3)ราคาท้อไม่แน่นอน

Independent Study Title	Factors Affecting Farmers' Decision Making in Expanding Area for Peach Growing, Ban Khun Wang, Mae Wang District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Supat Sompoi	
Degree	Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai	Chairperson
	Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member
	Assoc. Prof. Suthat Julsrikrival	Member

Abstract

The objectives of this research were 1) to study factors affecting on decision making of Ban Khun Wang farmers in expanding area for peach growing 2) to compare factors affected on the decision making in expanding or non-expanding for peach growing areas and 3) to study problems and obstacles in expanding area for peach growing. Research sampling were 128 farmers who grew peach. Data were collected by interviewed questionnaire and analysed by using percentage, arithmetic mean, frequency and t-test.

The result showed that the farmers who needed to expand their peach growing areas were 47.77 years old on average. The head of every household was male and 31.8 % of them did not have formal education. On average, the experience on peach growing was 8.82 years, the peach growing areas were 4.05 rais per household, the land tenures were 8.16 rais per household, the household members were 7.09 persons, the household labors were 4.59 persons and the working labors in the peach growing areas were 4.6 persons. The farmers had average agricultural income 57,000 baht per year, while the income from peach was 24,272.73 baht per year (average peach price on the year 2009 was 68.33 baht per kilogram). They also had income from other agricultural produces 33,488.37 baht per year and off-farm income 79,500 baht per year while chrysanthemum was the major crop. The farmers had ever consulted the officers of the Khun Wang Royal Project and the Khun Wang Agricultural Research Center on peach growing problems. The farmers had rarely received agricultural information from television as well as from radio at 95.5%.

The farmers who did not need to expand peach growing areas were 47.78 years old on average. The head of every household was male and 39.6 % of them did not have formal education. On average, the experience on peach growing was 9.49 years, the peach growing areas were 3.30 rais per household, the land tenures were 9.2 rais per household, the household members were 8.54 persons, the household labors were 6.0 persons and the working labors in the peach growing areas were 5.95 persons. The farmers had average agricultural income 62,285.71 baht per year, while the income from peach was 16,630.95 baht per year. They also had income from other agricultural produces 45,940.48 baht per year and off-farm income 60,521.74 baht per year while chrysanthemum was the major crop. The farmers had ever consulted the officers of the Khun Wang Royal Project and the Khun Wang Agricultural Research Center on peach growing problems. The farmers had rarely received agricultural information from radio 97.6%.

The result also showed that the decision making of farmers who did not need to expand area of peach growing was related to information receiving. The problems that affected on non-expanding area of peach growing were the insufficiency of their capital and the difficulties on farm maintenance.

The comparative study on factors affecting decision making of the farmers who needed or did not need to expand peach growing area showed highly significant different on the capital sufficiency, peach growing knowledge, peach growing experience, supporting officers, income from peach produce, price of peach produce, credit sources, number of household labors, appropriate condition of land and weather, and cost of production.

The significance of problems and obstacles of the farmers who needed to expand peach growing area were 1) insufficient land to expand peach growing area 2) fluctuation price of peach produce and 3) no land rights

The significance of problems and obstacles of the farmers who did not need to expand peach growing area were 1) inappropriate soil and weather for expanding peach growing area 2) insufficient land to expand peach growing area and 3) fluctuation price of peach produce